

Γ Ε Ω Ρ Γ Ι Κ Ε Σ Π Ρ Ο Ε Ι Δ Ο Π Ο Ι Η Σ Ε Ι Σ
ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ * ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΑΠΟΚ. ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ &
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΠΕΡ/ΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΤΩΝ ΚΑΙ
ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΒΟΛΟΥ
Ταχ.Δ/ση: Τορούτζια-Νικολαΐδη, 38334 Βόλος
Τηλέφ.: 2421066525-Fax : 2421069545

Η αλόγιστη χρήση φυτοφαρμάκων :
- βλάπτει την υγεία των καταναλωτών
- επιβαρύνει το περιβάλλον
- αυξάνει το κόστος παραγωγής

Πληροφορίες: Φωτοπούλου Αννέτα

ΕΛΙΑ Νο 7/20-9-2016

ΚΥΚΛΟΚΟΝΙΟ (*Spilocaea oleagina* συν. *Cycloconium oleaginum*)

Συμπτώματα: Ο μύκητας αυτή την εποχή προσβάλλει κυρίως τα φύλλα, τους μίσχους των φύλλων, τους ποδίσκους των καρπών και σπανιότερα τους καρπούς. Εμφανίζεται κυρίως στην επάνω επιφάνεια των φύλλων προκαλώντας σε αυτά χαρακτηριστικές στρογγυλές τεφροκαστανές κηλίδες, που περιβάλλονται από καστανόμαυρες ζώνες. Οι κηλίδες στους μίσχους των φύλλων και στους ποδίσκους των καρπών είναι στενόμακρες και τεφροκαστανές. Όταν η προσβολή είναι έντονη, τα φύλλα κιτρινίζουν και πέφτουν. Αποτέλεσμα της προσβολής των ποδίσκων των καρπών είναι η συρρίκνωση και η πτώση των καρπών.

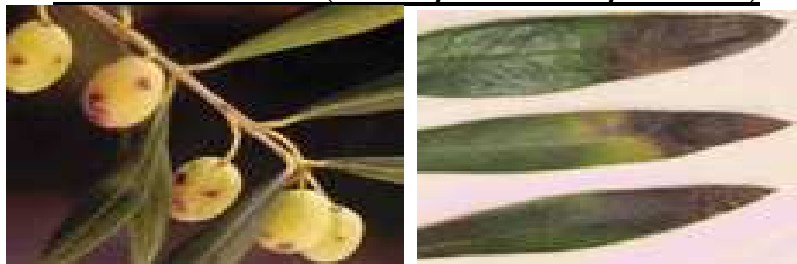
Συνθήκες ανάπτυξης: Οι μολύνσεις ευνοούνται όταν επικρατεί βροχερός και υγρός καιρός. Η ένταση της ασθένειας επηρεάζεται όχι μόνο από το ύψος και τις ημέρες βροχής, αλλά και από την πολύ υψηλή υγρασία (διαβροχή φυλλώματος με την μορφή δροσιάς ή ομίχλης).

Άριστες θερμοκρασίες ανάπτυξης του μύκητα είναι 16-20°C. Οι προσβολές πραγματοποιούνται συνήθως την άνοιξη και το φθινόπωρο. Κατά το χειμώνα συμβαίνουν εφόσον ο καιρός είναι ήπιος (θερμοκρασίες 3-5 °C). Εντονότερες προσβολές εμφανίζονται σε ελαιώνες που βρίσκονται σε υγρές και κλειστές περιοχές, καθώς επίσης και σε ελαιώνες πυκνής φύτευσης.

Οι καιρικές συνθήκες των τελευταίων ημερών ευνοούν τη δραστηριότητα του παθογόνου.

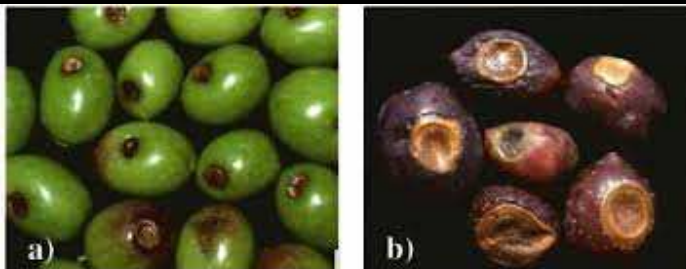
Συστάσεις: 1) Αραιώμα του φυλλώματος στα πυκνά δένδρα για την δημιουργία συνθηκών καλού αερισμού και φωτισμού. 2) Φθινοπωρινός ψεκασμός με χαλκούχα σκευάσματα, όπως *copper oxychloride*, *copper hydroxid*, *calcium copper sulfate*, *dodine*, *trifloxystrobin*, *tebuconazole*, *difenoconazole* και επανάληψη μετά από βροχή

ΚΕΡΚΟΣΠΟΡΑ (*Cercospora cladosporioides*)

Η ασθένεια προσβάλλει άωρους και ώριμους καρπούς, καθώς και φύλλα. Οι προσβολές (καστανές ελαφρά βυθισμένες κηλίδες ακανόνιστου σχήματος στους πράσινους και ώριμους καρπούς) εμφανίζονται και εξελίσσονται την εποχή του φθινοπώρου. Οι ψεκασμοί με χαλκούχα σκευάσματα οι οποίοι διενεργούνται για την καταπολέμηση του κυκλοκόνιου καταπολεμούν και αυτή την ασθένεια.

ΒΟΥΛΑ (ΞΕΡΟΒΟΥΛΑ—ΣΑΠΟΒΟΥΛΑ) (*Camarosporium dalmatica* συν. *Macrophoma dalmatica*)

Ασθένεια η οποία προσβάλλει τους άωρους καρπούς το καλοκαίρι και στις αρχές του φθινοπώρου (ξεροβούλα), καθώς και τους ώριμους καρπούς το φθινόπωρο και στις αρχές του χειμώνα (σαποβούλα).

Συμπτώματα: Καστανόχρωμες κυκλικές βυθισμένες κηλίδες με ξηρή σύσταση στους πράσινους καρπούς (ξεροβούλα) και καστανόχρωμη σήψη στους ώριμους (σαποβούλα).

Συνθήκες ανάπτυξης: Οι θερμοκρασίες ανάπτυξης του μύκητα είναι 20-30°C. Η εμφάνιση και η ένταση της ασθένειας συνδέεται άμεσα με τον πληθυσμό του δάκου και τον βαθμό της δακοπροσβολής του ελαιοκάρπου. Το παθογόνο είναι παράσιτο πηλών, αφού η προσβολή γίνεται μέσω των νυγμάτων του δάκου. **Για την προστασία των καρπών από την ασθένεια απαιτείται η συστηματική καταπολέμηση του εντόμου.**

ΓΛΟΙΟΣΠΟΡΙΟ (*Gloeosporium olivarum* συν. *Glomerella cingulata*)

Συμπτώματα: Καστανιοίωδες κηλίδες στην κορυφή των καρπών ή στο σημείο πρόσφυσης του ποδίσκου.

Οι προσβεβλημένοι καρποί συρρικνώνονται και μεταβάλλονται σε μούμιες. Η ασθένεια προσβάλλει κυρίως τους ώριμους και τους υπερώριμους καρπούς. Οι πρώτες προσβολές από τον μύκητα παρατηρούνται κατά την περίοδο της αλλαγής του χρώματος των καρπών.

Συνθήκες ανάπτυξης: Για την πραγματοποίηση των μολύνσεων είναι απαραίτητη η ύπαρξη πολύ υψηλής υγρασίας 92-100% για διάστημα 2-5 ημερών, θερμοκρασίες 10-25°C και η ύπαρξη πληγών. Οι καιρικές συνθήκες εκδήλωσης και διάδοσης της ασθένειας είναι παρόμοιες με εκείνες του κυκλοκόνιου. Η είσοδος του παθογόνου γίνεται μέσω πληγών από νύγματα του δάκου. Πηγή μολύσματος αποτελούν οι μολυσμένοι καρποί του προηγούμενου έτους στο δένδρο και στο έδαφος.

Συστάσεις: 1) Να αποφεύγεται η εγκατάσταση ελαιώνων σε χαμηλές, υγρές και κακώς αεριζόμενες περιοχές. 2) Καλό είναι να γίνεται κατάλληλο κλάδεμα για την αραίωση της κόμης των δένδρων. 3) Χημική καταπολέμηση της ασθένειας συνιστάται κατά την έναρξη της ωρίμανσης του ελαιοκάρπου με χαλκούχα ή άλλα εγκεκριμένα φυτοπροστατευτικά σκευάσματα. 4) Η συστηματική καταπολέμηση του δάκου βοηθά αποτελεσματικά στον περιορισμό της ασθένειας και οι επεμβάσεις εναντίον του κυκλοκόνιου, καταπολεμούν και το γλοιοσπόριο.

ΚΑΡΚΙΝΩΣΗ—ΦΥΜΑΤΙΩΣΗ (*Pseudomonas syringae sub sp.savastanoi*)

Συμπτώματα: Το βακτήριο προκαλεί την εμφάνιση χαρακτηριστικών όγκων κυρίως σε κλαδίσκους, σε κλάδους, στον κορμό και τις ρίζες των ελαιόδεντρων.

Συνθήκες ανάπτυξης: Το παθογόνο βακτήριο είναι κυρίως παράσιτο πρόσφατων πληγών, οι οποίες προκαλούνται από ραβδίσιμα κατά τη συγκομιδή του ελαιοκάρπου, το κλάδεμα, το χαλάζι, τον παγετό και τις ουλές από την πτώση των φύλλων. Οι μολύνσεις απαιτούν βροχερό και δροσερό καιρό καθώς και τη βοήθεια του ανέμου.

Συστάσεις: 1) Αφαίρεση και καύση των προσβεβλημένων κλάδων. Ο καθαρισμός των ελαιόδένδρων από τα προσβεβλημένα μέρη είναι καλλίτερα να διενεργείται κατά τη διάρκεια των καλοκαιρινών μηνών και δεν πρέπει να διενεργείται κατά τη διάρκεια βροχερών και ιδιαίτερα υγρών περιόδων. 2) Όταν επικρατεί βροχερός και υγρός καιρός καλό είναι να αποφεύγεται η συλλογή του ελαιοκάρπου με ράβδισμα των δένδρων καθώς και το κλάδεμα, ιδίως σε ελαιώνες που έχουν προσβολή ή γειτονεύουν με προσβεβλημένους. 3) Οι ψεκασμοί με χαλκούχα σκευάσματα για το κυκλοκόνιο και τις άλλες εποχιακές μυκητολογικές ασθένειες, προστατεύουν την καλλιέργεια και από βακτηριακές μολύνσεις. Ο ψεκασμός των δένδρων με χαλκούχα σκευάσματα θα πρέπει να γίνεται αμέσως μετά από το κλάδεμα, καθώς και μετά από χαλαζόπτωση και παγετό. 4) Σε περίπτωση εγκατάστασης νέου ελαιώνα πρέπει να φυτεύονται δενδρύλια υγιή, τα οποία να προέρχονται από πιστοποιημένα φυτώρια.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Σε κάθε περίπτωση να τηρούνται αυστηρά οι οδηγίες χρήσης των φυτοπροστατευτικών προϊόντων για την αναλογία χρήσης, συνδυαστικότητα, τον κίνδυνο φυτοτοξικότητας το διάστημα μεταξύ τελευταίας επέμβασης και συγκομιδής και τα μέτρα προστασίας για την αποφυγή δηλητηριάσεων.

Οι παραγωγοί που ενδιαφέρονται για τις γεωργικές προειδοποιήσεις της ελιάς να το δηλώσουν με ηλεκτρονικό μήνυμα στην Υπηρεσία μας στην ηλεκτρονική διεύθυνση email: fyto12@otenet.gr

Όλα τα δελτία μας υπάρχουν στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στο διαδίκτυο <http://www.minagric.gr/index.php/el/for-farmer-2/agricultural-warnings>

Ο Προϊστάμενος του Τμήματος *α.α.*

Δημ. Λύκας